

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges senest til EM2019 at fremsætte et forslag til ændring af § 60 i landstingsforordningen om leje af boliger¹, således at andre personer, som indgår i husstanden, ydes en bedre beskyttelse mod at miste deres bolig, hvis lejer dør eller flytter på plejehjem. Herunder således, at § 60, stk. 2, 2. pkt. udgår, og således at 2-års-kravet i § 60, stk. 1 og 2, ændres til et 6-måneders-krav.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Forestil dig, at din ægtefælle eller samlever får en hjerneblødning og må flytte på plejehjem i en alder af f.eks. 46 år. Eller at din ægtefælle eller samlever omkommer under en sejlads i fjorden. Tanken er næsten ubærlig: At tilværelsen, som vi kender den, pludselig er slået i stykker. At alt det, som var grundlaget for vores liv og lykke, pludselig er revet bort.

Men forestil dig så, at du samtidig mister din bolig – at du ikke længere har noget sted at bo...

Heldigvis sikrer den gældende lejeforordning, at personer i en lejers husstand i mange tilfælde kan overtage lejemålet, hvis den, som står som lejer af boligen, dør eller flytter på plejehjem.

I mange tilfælde, ja, men desværre langt fra altid.

Som reglerne² er i dag, kan en ægtefælle således overtage et lejemål i en offentlig udlejningsbolig ved lejers død, eller hvis lejer flytter på plejehjem. Hvis der er tale om en personalebolig, er det dog et krav, at enten lejeren eller ægtefællen i forvejen stod på venteliste til en almindelig lejebolig. Det er også et krav, at ægtefællen ikke selv har ret til personalebolig.

¹ Landstingsforordning nr. 2 af 12. maj 2005 om leje af boliger, som ændret ved Landstingsforordning nr. 14 af 20. november 2006, Landstingsforordning nr. 9 af 5. december 2008 samt ved Inatsisartutlov nr. 17 af 8. juni 2017.

² Reglerne findes i § 690 i Landstingsforordningen om leje af boliger. Bestemmelsen lyder:

§ 60. Ved en lejers død har ægtefællen ret til at fortsætte lejeforholdet på de hidtidige vilkår. Samme ret har en person, der ikke er medunderskriver på lejekontrakten, men som i mindst 2 år har haft fælles husstand med lejeren, jf. dog § 63, stk. 3.

Stk. 2. Såfremt der er tale om en personalebolig, som lejeren via sin ansættelse hos en offentlig arbejdsgiver har haft anvist, har ægtefællen ret til at få anvist boligen på lejevilkår. Det er en betingelse for anvisningen, at ægtefællen ikke selv har ret til at få anvist en personalebolig via sin ansættelse hos en offentlig arbejdsgiver, og at lejeren eller ægtefællen er opnoteret på den almindelige venteliste til bolig. Samme ret har en person, der i mindst 2 år har haft fælles husstand med lejeren, jf. dog § 63, stk. 2.

Stk. 3. Hvis en lejer på grund af alder eller sygdom flytter til et plejehjem eller lignende, finder bestemmelserne i stk. 1-2 tilsvarende anvendelse.

Det samme gælder for andre medlemmer af husstanden, f.eks. en samlever eller en hjemmeboende søn eller datter. Her gælder dog det yderligere krav, at den pågældende har været en del af husstanden i de seneste 2 år.

En 19-årig datter, som bor hos sin mor i en INI-bolig i Qasigiannguit, men som først for et år siden vente hjem fra 3 års GU-uddannelse i Aasiaat, vil således kunne stå uden tag over hovedet, hvis moderen dør.

Et 42-årig kvinde, som har været gift i 8 år, og som sammen med sin mand bor i mandens personalebolig, og som ikke er skrevet op til en almindelig lejebolig, vil kunne stå uden tag over hovedet, hvis manden omkommer i en ulykke.

Det må vi kunne gøre bedre.

Det er ikke på sin plads, at familier, der er ramt af dødsfald eller alvorlig sygdom i tillæg skal miste deres bolig. Enhver menneske bør have ret til at have et trygt hjem.

Jeg foreslår derfor, at Naalakkersuisut pålægges at tage initiativ til en ændring af den gældende retstilstand, således at andre personer, som indgår i husstanden, ydes en bedre beskyttelse mod at miste deres bolig, hvis lejer dør eller flytter på plejehjem.

Særligt foreslår jeg, at andre medlemmer af husstanden end en ægtefælle, det vil sige f.eks. en samlever eller en hjemmeboende søn eller datter, ved lejers død eller flytning til plejehjem skal kunne overtage en leje- eller personalebolig uden at have haft fælles husstand med lejeren i mere end 6 måneder. Og at en efterladt ægtefælle eller andet medlem af husstanden skal kunne overtage en personalebolig (Eller mere præcist udtrykt: få den anvist som lejebolig) uden at det er et krav, at enten lejeren eller det pågældende medlem af husstanden i forvejen står på venteliste til en almindelig lejebolig, og uanset om den pågældende selv har ret til personalebolig³.

Tak. Jeg håber, at Naalakkersuisut og de øvrige medlemmer af Inatsisartut vil tage godt imod mit forslag. Det handler om tryghed, og det handler om, hvordan vi behandler mennesker, som i forvejen står i en ulykkelig situation.

³ Bestemmelsen vil herefter kunne lyde f.eks. således:

§ 60. Ved en lejers død har ægtefællen ret til at fortsætte lejeforholdet på de hidtidige vilkår. Samme ret har en person, der ikke er med-underskriver på lejekontrakten, men som i mindst de seneste 6 måneder har haft fælles husstand med lejeren, jf. dog § 63, stk. 3.

Stk. 2. Såfremt der er tale om en personalebolig, som lejeren via sin ansættelse hos en offentlig arbejdsgiver har haft anvist, har ægtefællen ret til at få anvist boligen på lejevilkår. Samme ret har en person, der i mindst de seneste 6 måneder har haft fælles husstand med lejeren, jf. dog § 63, stk. 2.

Stk. 3. Hvis en lejer på grund af alder eller sygdom flytter til et plejehjem eller lignende, finder bestemmelserne i stk. 1-2 tilsvarende anvendelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Implementering af forslaget vil kræve udarbejdelse af et lovforslag. De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes hertil, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et halvt årsværk.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Ingen

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen